

معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه‌ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره^۱» ویژه دوره‌های کارآموزی / کارورزی^۲

اطلاعات کلی دوره: ارتقاء سلامت و سبک زندگی سالم

عنوان دوره کارآموزی/ کارورزی: کارآموزی ارتقاء سلامت و سبک زندگی سالم

نام بیمارستان/ مرکز بالینی: مراکز خدمات جامع سلامت جنوب شهر تهران/ اسلامشهر

نام بخش/ گروه: گروه پرستاری سلامت جامعه و سالمندی

مسئول آموزش: دکتر شهزاد پاشایی پور

اعضای هیأت علمی مدرس در دوره: دکتر شهزاد پاشایی پور- دکتر مرجان دلخوش

اطلاعات تماس مسئول آموزش: ۰۲۱۶۱۰۵۴۲۰۸

طول دوره: ۵۱ ساعت

۱. Course Plan

۲. ضروری است در تدوین طرح دوره‌های کارآموزی و کارورزی هریک از بخش‌های بالینی ویژه دوره پزشکی عمومی، برنامه‌های آموزشی دوره‌های کارآموزی و کارورزی مصوب کمیته برنامه‌ریزی دوره پزشکی عمومی مد نظر قرار گرفته و در تدوین توان‌مندی‌های پایان دوره‌های مذکور، محورهای توان‌مندی مندرج در سند توان‌مندی‌های دانش‌آموختگان دوره پزشکی عمومی دانشگاه علوم پزشکی تهران، لحاظ گردد. این اسناد در تارنمای دفتر توسعه آموزش دانشکده پزشکی- منوی دبیرخانه پزشکی ۹۰ به نشانی <http://medicine.tums.ac.ir/edo#> قابل دسترسی می‌باشند.

مرور اجمالی / توصیف کلی دوره (انتظار می‌رود مسئول برنامه، ضمن ارائه توضیحاتی کلی، دوره را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

سبک زندگی سالم پیش نیاز سلامت افراد جامعه می‌باشد که می‌تواند منجر به حفظ و ارتقای سلامت و پیشگیری از بیماریها شود. بدیهی است در این راستا دانش آموختگان رشته "پرستاری سلامت جامعه" و توانمندی بالقوه ای که آنان در ارتقاء سطح سلامت و ترویج سبک زندگی سالم در میان شهروندان (مددجویان خود از جمله: فرد، خانواده، گروه و جامعه) ایفا می‌کنند نقش کلیدی دارند.

پیامدهای یادگیری مورد انتظار^۱:

در جمعیت مورد نظر نیازسنجی در مورد سبک زندگی و ارتقاء سلامت انجام دهد.
با توجه به نیاز تشخیص داده شده برنامه ارتقاء سلامت را برنامه ریزی کند.
با توجه به برنامه طراحی شده اقدامات لازم در جهت ارتقاء سلامت جمعیت موردنظر را انجام دهد.
اقدامات خود را مورد ارزشیابی قرار دهد.
گزارش کتبی و شفاهی آن را ارائه دهد.

اهم فعالیت‌های یاددهی - یادگیری متناظر با هر یک از پیامدهای یادگیری^۲: فعالیت‌های یاددهی - یادگیری متناظر با پیامد یادگیری

بحث در گروه‌های کوچک، آموزش مبتنی بر مسأله، آموزش مبتنی بر تیم و روش‌های خودآموزی و آموزش الکترونیکی.

وظایف و مسئولیت‌های کارآموزان / کارورزان در دوره بالینی (سیاست‌ها و ضوابط دوره):

حضور به موقع

۵۱ ساعت کارآموزی در مراکز سلامت جامعه

در خصوص سوء رفتارهای تحصیلی طبق قوانین و مقررات دانشکده رفتار خواهد شد.

نحوه ارزیابی کارآموزان / کارورزان:

- نوع ارزیابی (تکوینی/تراکمی) : در طی دوره (تکوینی: ۵۰ درصد) و ارائه شفاهی و کتبی پروژه (۵۰ درصد)
با استفاده از مشاهده مستقیم، لاگ بوک
- روش ارزیابی دانشجو: ارزیابی تکوینی در طی دوره کارآموزی و ارائه شفاهی و کتبی برنامه کارآموزی

^۱. Expected Learning Outcomes

^۲. برخی نکات کاربردی، در انتهای چارچوب (پیوست شماره ۱) ارائه شده است.

▪ سهم ارزشیابی هر نوع/ روش در نمره نهایی دانشجو :

نیازسنجی = ۲۰ درصد

برنامه ریزی = ۳۰ درصد

اقدام = ۳۰ درصد

ارزشیابی = ۲۰ درصد

منابع یادگیری: منابع شامل کتب مرجع، نشریه‌های تخصصی و نشانی وبسایت‌های مرتبط می‌باشد.

برخی از منابع:

- واژه نامه ارتقاء سلامت محمد پور اسلامی و همکاران، آخرین چاپ
- مبانی و کاربرد تکنولوژی آموزشی، احمد قدوسیان و همکاران، آخرین چاپ
- الگوهای مطالعه رفتار در آموزش بهداشت، داوود شجاعی زاده، آخرین چاپ
- آموزش سلامت و تغییر رفتار، کبری نوری و داوود شجاعی زاده، آخرین چاپ
- برقراری ارتباط برای سلامت و تغییر رفتار، محمد پوراسلامی و همکاران، آخرین چاپ
- برنامه جامع درسی آموزش سلامت آشنایی با مفاهیم کاربردی، ویژه کارشناسان آموزش سلامت جلد اول و دوم تألیف دکتر ناصر محمدی، دکتر شهرام رفیعی فر و همکاران
- دوره ارتقاء مهارت های آموزشی مربیان آموزشگاههای بهورزی، تکنولوژی آموزشی، جلد چهارم، تألیف یوسف رضا چگینی
- مبانی و کاربرد تکنولوژی آموزشی در ارتقاء سلامت تألیف احمد قدوسیان، دکتر رضا قاسمی برقی ریال دکتر محمد پور اسلامی، حمیده سرمست، میر کبیر موسویان
- جزوه وظایف آموزش سلامت برای تیم پزشک خانواده وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
- جزوه آشنایی با مفاهیم و اصول بازاریابی اجتماعی، تدوین دکتر محسن شمس به سفارش دفتر آموزش و ارتقای سلامت وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
- مباحثی در فرآیند آموزش بهداشت تألیف دکتر علیرضا حیدری نیا
- جزوه آشنایی با اصول جلب حمایت همه جانبه در برنامه های سلامت، تدوین دکتر محسن شمس به سفارش دفتر آموزش و ارتقای سلامت وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
- دستور العمل ها و جزوات دفتر آموزش و ارتقای سلامت وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

- Health & health care later life CL by Victor C(the last edition)
- Caring for children with HIV&AIDS By Rosie Claxton and Tony Harrison(the last edition)
- Health promotion and aging, 4th edition
- practical for health professionals by David Haber.(the last edition)
- Health promotion and patient education: a professional guide by P. web. (the last edition).
- Maurer FA, Smith CM. Community Health Nursing: Health for Families and Population, last edition.

- Allender JA, Rector C, Warner K D. Community & Public Health Nursing: Promoting the Public's Health. Lippincott Williams& Wilkins, ۲۰۱۴.
- Nies M A, McEven M. Community/Public Health Nursing. Elsevier, ۲۰۱۱.
- Lancaster J, Stanhope . Public Health Nursing: Population –Centered Health Care in the Community, ۲۰۰۸.
- Glanze K et al. Health Behavior and Health Education. Theory, Research, and Practice. ۲۰۰۸.

برنامه زمان بندی هفتگی:

روزهای هفته	شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه شنبه	چهارشنبه	پنجشنبه
نوع فعالیت	آشنایی با گروه هدف	نیازسنجی	برنامه ریزی	اقدام	ارزشیابی	ارائه گزارش
مسئول	خانم دکتر دلخوش	خانم دکتر دلخوش	خانم دکتر دلخوش	خانم دکتر دلخوش	خانم دکتر دلخوش	خانم دکتر دلخوش
زمان انجام فعالیت	اولین روز کارآموزی در مرکز	۱۲-۸	۱۲-۸	۱۲-۸	۱۲-۸	آخرین روز کارآموزی
امکانات آموزشی	امکانات موجود	امکانات موجود	امکانات موجود	امکانات موجود	امکانات موجود	امکانات موجود
مورد نیاز	در مرکز بهداشت	در مرکز بهداشت	در مرکز بهداشت	در مرکز بهداشت	در مرکز بهداشت	در مرکز بهداشت

نکات کاربردی

پیامدهای یادگیری

پیامدهای یادگیری، ترکیبی از دانش، نگرش، مهارت‌ها و به طور کلی ویژگی‌هایی هستند که می‌خواهیم دانشجویان ما در انتهای دوره داشته باشند. در واقع به لحاظ ساختاری، پیامدهای یادگیری جملاتی هستند که توصیف می‌کنند در انتهای دوره چه انتظاری از دانشجو داریم و به عبارت دیگر دانشجو در انتهای دوره چه چیزی را باید بداند، درک کند و قادر به انجام آن باشد. برای مثال دانشجوی دکترای تخصصی ... در پایان دوره ... باید بتواند ضمن آگاهی بر ضوابط پژوهش اخلاقی، اصول مرتبط را در استفاده از منابع اطلاعاتی منتشر شده، منتشر نشده و الکترونیکی به کار بندد.

فعالیت‌های یاددهی - یادگیری

منظور از فعالیت‌های یاددهی، مجموعه فعالیت‌هایی است که استادان و دستیاران ارشد در هنگام ایفای نقش استادی، به منظور آموزش بهینه کارآموزان/ کارورزان بر عهده دارند. در این میان، استفاده از راهبردهای یاددهی-یادگیری متمرکز بر روش‌های فعال و تعاملی، موجب تقویت انگیزه و محوریت یادگیرندگان خواهد شد. نظیر بحث در گروه‌های کوچک، آموزش مبتنی بر مسأله، آموزش مبتنی بر تیم و روش‌های خودآموزی و آموزش الکترونیکی.

و منظور از فعالیت‌های یادگیری، مجموعه فعالیت‌هایی است که کارآموزان/ کارورزان به منظور ارتقای دانش و مهارت در هر یک از چرخش‌ها، موظف به انجام آنها هستند. به عنوان مثال: شرکت فعال در راند^۱، گراند راند^۲ و ژورنال کلاب^۳، ارائه کنفرانس‌های آموزشی^۴

روش‌های ارزیابی کارآموزان/ کارورزان

ارزیابی کارآموزان/ کارورزان به صورت تکوینی (در طول دوره آموزشی و با هدف ارائه بازخورد و اصلاح عملکرد فراگیر و یا با اختصاص سهمی از نمره نهایی به آن، تأثیرگذار در ارزیابی پایانی دانشجو) و پایانی (در پایان دوره آموزشی به منظور تصمیم‌گیری و قضاوت در خصوص میزان یادگیری فراگیر) و با بهره‌مندی از انواع روش‌های ارزیابی صورت می‌پذیرد:

- **ارزیابی دانش نظری^۵** با استفاده از انواع آزمون‌های کتبی اعم از تشریحی، صحیح و غلط، چند گزینه‌ای، جور کردنی، استدلال محور و ...
- **ارزیابی عملکردی^۶** در محیط‌های شبیه‌سازی شده برای مثال با استفاده از آزمون بالینی ساختارمند عینی^۷ به عنوان یکی از مصادیق بارز آزمون‌های ویژه ارزیابی عملکرد

۱. Round

۲. Grand Round

۳. Journal Club

۴. Didactic Conferences

۵. بر طبق برنامه‌های آموزشی دوره‌های کارآموزی و کارورزی مصوب کمیته برنامه‌ریزی دوره پزشکی عمومی، سهم ارزیابی نظری در دوره کارآموزی نباید بیش از ۵۰ درصد نمره نهایی ارزیابی کارآموزان بوده و در دوره کارورزی نباید بیش از ۲۵ درصد نمره نهایی ارزیابی را به خود اختصاص دهد.

۶. Performance Based Assessment

۷. Objective Structured Clinical Examination (OSCE)

- ارزیابی در محیط کار^۱ با ذکر فعالیت‌هایی که کارآموزان/ کارورزان به طور مستقل و یا با راهنمایی استاد در محیط‌های کار واقعی انجام می‌دهند. نظیر انجام پروسیجرهای مختلف و با استفاده از انواع روش‌های ارزشیابی در محیط کار مانند:
 - ارزشیابی ۳۶۰ درجه^۲
 - بررسی پورت فولیو^۳ و لاگ بوک^۴
 - استفاده از Global rating form^۵
 - استفاده از روش‌هایی مانند^۶ DOPS، Mini-CEX^۷ و با هدف ارزیابی در طول دوره (ارزیابی تکوینی)

۱. Workplace Based Assessment

۲. Multi Source Feedback (MSF)

۳ Portfolio

۴ Logbook

۵. در پایان هر چرخش بالینی، توسط عضو هیأت علمی مربوط، در خصوص ابعاد مختلف توانمندی‌های مورد انتظار دانشجوی به صورت کلی، انجام می‌شود و بر طبق برنامه‌های آموزشی مصوب دوره پزشکی عمومی، در دوره کارآموزی، سهم اختصاص یافته به این روش ارزشیابی، حداکثر ۵۰٪ ارزشیابی نهایی کارآموز بوده و در دوره کارورزی، حداقل ۴۰٪ و حداکثر ۷۵٪ ارزشیابی نهایی کارورز می‌باشد. این شکل از ارزشیابی نیاز به مجموعه روشنی از شاخص‌های عملکرد دارد که با توجه به ارتباطی که با توانمندی‌های مورد انتظار برای فراگیران دارند، از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند. در این روش، عملکرد فراگیر با استفاده از یک مقیاس درجه بندی، در هر یک از حوزه‌های توانمندی، مورد ارزشیابی قرار گرفته و به او امتیاز داده می‌شود.

۶. مشاهده مستقیم مهارت‌های بالینی Direct Observation of Procedural Skills: روشی است که به طور ویژه، برای ارزشیابی مهارت‌های عملی (پروسیجرها) طراحی شده است. در این روش فراگیر در حین انجام پروسیجر، مورد مشاهده قرار می‌گیرد و عملکرد وی بر اساس یک چک لیست ساختارمند، ارزشیابی می‌شود. با این روش، بعد از هر بار انجام آزمون، نقاط قوت و ضعف فراگیر شناسایی می‌شوند. فرایند مشاهده فراگیر در حدود ۱۵ دقیقه و ارائه بازخورد به وی حدود ۵ دقیقه به طول می‌انجامد.

۷. Mini Clinical Evaluation Exercise: در این نوع آزمون، یکی از اعضای هیأت علمی، عملکرد فراگیر را در مواجهه با بیمار مشاهده می‌کند و سپس با استفاده از مقیاس درجه بندی به هر کدام از توانمندی‌های فراگیر، در فرمی که به همین منظور تهیه شده است، نمره می‌دهد. در این نوع آزمون انتظار می‌رود عملکرد فراگیر در طول ترم در چند مواجهه و با استفاده از ارزیابان متفاوت، ارزشیابی شود.